

Vi ha tydligt sett att det föds för mycket barn inom de fattigare klasserna. I de mörka, trånga gårdslägenheter-na kräla massor af småttingar. I de glada ljusa våningarna åt gatan äro de mycket få, Ju mera luftiga bostäderna äro dess mindre barn födes. Till det bättre ha nu arbeterskorna börjat lagt märke därtill. De hafva insett följderna af att ha för många barn, när de själfva måste arbeta hela dagarna på fabrikerna. De hafva också märkt, att det oäkta barnet är som om hon skulle vara litet skämd.. Jag kan ej låta vara att ni dock ej kommit till det bättre nu. Det oäkta döljes ej nu så mycket som förr. Jag vet en gång när jag var i Dalarne och skulle hålla föredrag och gästade hos en vän. Hans gamla mora gjorde brasa, och under det vi sutto där, fingo vi höra höga röster och handklaver från vägen. Jag frågade hvad det var, och hon svarade, att det var ungdomen, som var ute och rasade. "Är det både flickor och gossar?" sade jag. "Ja", svarade hon. "Nå händer det ej något ibland"? "Jo då". "Nå, hvad säger ni om det?", "Jo, om det hade varit i min ungdom hade det varit något förskräckligt, men nu är det som det skulle så vara".

Bland arbeterskorna och deras vänner finnes, som bekant, och får man alltid höra talas om ogifta mödrar, och huru barnet sedan det vuxit upp och få veta att deras mor varit ogift ej vidare vilja veta af henne. Hon får således försörja dem, och så smita de sin väg. Men ännu värre är att sedan hon en gång födt barnet, så får hon ingen hjälp af dess far. Det är som mödrarna vore mor för barnet, men det finnes ingen far. Huru skulle man annars kunna förklara de massor af mål vid domstolarna, där mödrarna stämma barnets fader för att få hjälp. Där står fadern fräckt och nekar ända tills det inkallas så många vittnen, och bevisen blifva så många, att det ej tjänar längre att neka.

En fabriksarbeterska har på sin fabrik en kamrat, som fått ett litet barn, och har hon i förtviflan kväft det. Detta gjorde hon för att ej låta barnet blifva brännmärkt.

på sista dagarna har jag lagt märke till, att på tre dagar har tre flickor som haft barn, kväft sina barn. Dessa barnamörderskor tänk hvad de hafva lidit och tänk hvad de lida. I hvilken förtviflan skulle hon icke göra det att få barnet bort för att det skulle slippa blifva brännmärkt. Huru hade annars det lilla barnet fått lida, och är det då icke bättre att försöka hjälpa dem, så att de ej få några barn, som de behöfva sträffa för.

När mitt föredrag första gången annonserades blef det mottaget med stort intresse bland både män och kvinnor. Särskildt blef det kvinnorna. De hade insett huru viktig frågan var om barnalstringen. De käringar som äro häremot må ropa polis hur mycket som helst. Det är svårt att tala om detta utan att det skall blifva brännmärkt såsom råhet, simpelhet och något uselt. Allt vi fått af naturen drages ned i smutsen och betraktas som råhet. Hvad är då råhet? Råhet är icke detsamma eller samma slag i arbetareklassen som i de fina och förnäma klasserna. Jag antar att jag besöker hästutställningen och tager med mig fyra unga arbeterskor. Där är kungen, konungahusets fina prinsessor och alla möjliga fina damer och herrar. De besöka stallet och jag med mina fyra arbeterskor går också dit. Där få vi höra en ung dam säga till en officer: "Hvilken häst har aflat Diana?" Sedan kommer en fin kvinna på gatan och får höra några slangord af en arbeterska, och då säger den fina damen: "O, hvad arbeterskorna äro raa". Hvilken har rätt?

Jag var en gång i Köpenhamn och hade tänkt att jag skulle gå på teatern, men jag fick inga biljetter, utan jag fick slå allt ur hågen. Men när jag kommit upp på hotellet, där jag bodde, lågo två biljetter, på bordet, de hade nämligen kommit för sent. Jag tog biljetterna och på vägen till teatern mötte jag en ungsocialist, som jag tog med mig. Vi sutto på parkett och där var mycket fint folk. Herrarna klädda i hvita halsdukar och damerna mycket fint klädda och mycket uringade, mycket uringade. Med detsamma vi kommo

in säger ungsocialisten: "Det är naturligtvis "sådana där", "Nej", sade jag, "det är ej alla sådana där, utan det är de finaste damerna i Köpenhamn." Jag talade om för honom att det var fint att vara mycket urringad, och jag påminde mig också att sådan var visst den svenska hofdräkten. Nej han kunde visst inte finna, ~~att det var fint~~ att det var fint att vara så djupt urringad och visa halfva sin nakna kropp. Detta ansåg han vara rätt, och han hade rätt när han ansåg detta vara rätt, att visa hela världen sina bröst.

Hvarför skulle vi ej kunna tala om det som är naturligt hur orätt än de fina sedlighetsdamerna finna det. Råhet är ett begrepp som skall kastas. Åtminstone skola vi väl kunna förena oss så långt att vi kunna tala klart och tydligt om naturliga saker. Det kan väl icke vara rätt. Vi känna väl skillnaden mellan man och kvinna både till kärlek och könsdrift. Männen ha varit så förståndiga, att de ordnat allt för sig själfva. På detta område hafva de hittat på moral som äro behjälpliga för dem. Deras moral är att kvinnan skall vara kysk och som gift vara trogen. Mannen skall också vara trogen men hur härresande är icke förhållandet att den ena skall kunna säga: "Jag har rätt till det ty hon är gift."

Nu är icke min mening att göra propaganda för den fria kärleken.

Männen ha starkare könsdrift än kvinnan. Är det sant?

Antagligen är det sant att om kvinnan tillfrågades, att hon skulle säga, att hon icke hade någon könsdrift alla. För en kvinna som icke förstår saken kan detta vara rätt. Men hur uppseendeväckande är icke det. Det är dumheten. På den dumma kvinnans dumhet bygga männen. Han är den som bestämmer. Hon är den döda apparaten.

Om könsdriften är starkare hos mannen eller kvinnan är svårt att afgöra. Jag för min del lutar åt det hållet, att jag tror, att kvinnan har starkare könsdrift än mannen. Hvad utsätter sig då mannen för? Jo för könssjukdomar. Hvad utsätter sig kvinnan för? Jo, också för könssjukdomar,

men hon blir brännmärkt.

Nu veta vi att utom äktenskapet födas ett stort antal barn. Följaktligen måste vi tala om det afskräckande i barnalstringen. Det gäller således icke blott de gifta utan också andra. Det är visserligen sant att oäkta barn icke nu dömas såsom förr. En storartad rörelse har uppstått att den ogifta modern och hennes barn skall skyddas. Vi hafva icke rätt att sätta varelser i världen. Det är därom vi skola tala.

Om vi slå upp i statistiken finna vi något som skrämmer och förskräcker, och ni skola rygga tillbaka. Där läses om barndödligheten, att af 1000 lefvande födda barn dö öfver etthundra i första lefnadsåret. Det dör större antal fattiga än rika, det dör flera i staden än på landet. I andra, tredje, fjärde och femte lefnadsåret intill det sjätte hafva en fjärdedel af alla barn dött. Tänk på huru många bekymmer och huru mycket lidande som i onödan kräfts och huru mycken nöd skapats af den lilla, och så tänk på far och mor som sörja för den stackaren, som varit dem så kär.

Att barnen dö är till stor del att tillskrifva föräldrarna. Jag har fått klart för mig, att det mycket beror på faderns och moderns ålder. Från statistiken i Buda-Pest visade det sig att när modern är under 25 år födas de svagaste barnen. Bäst är när modern är mellan 25 och 40 år. Efter 40 år är det sämst. Nu är svårt att tala om kvinnan som är under 20 år, ty då äro nästan alla barn som födas oäkta.

I barnens sjukdomar spelar ofta ärftligheten stor roll.

Det var en man som var sinnessjuk. Han hade god plats och hade det bra, men så gifte han sig och fick barn. Alla deras barn fingo sinnessjukdomar. Det är ofta sinnessjukdomar gå i arf på barnen.

Det är nödvändigt att allmänheten får veta detta. Det finnes utmärkta utgifna volymer härom, men det är det bildade folket som får veta det, och därför är det hög tid att börja

tänka på det fattigare folket.

Att det blir så mycket barn är alltsammans det stora felet "okunnighet", och i många fall var det säkert icke meningen att det skulle blifva några barn, men de visste ingen medel. Men det finnes.

Ärftlighetens makt är naturligtvis större på det andliga än på det kroppsliga. Vår hjärna är en så fin apparat och därför så mottaglig.

Att ärftligheten spelar stor roll äfven i dryckenskapen veta de som studerat detta. Då vi icke kunna få männen att lägga bort rusdrycken, så skola vi väl få det så långt att folk som ha rusdrycksbegär icke sätta barn i världen. Om jag skulle fråga drinkaren om han skulle vilja att hans pojke också blefve drinkare skulle han säga nej, det är ohyggligt att hanskall sätta barn i världen.

Men det kan icke vara nog med att han har dryckesbegär utan han kan äfven vara brottling. Äfven brottsligheten kan gå i arf.

I en amerikansk tidning stod för en tid sedan om ett mål, som drog allas intressen till sig. Hufvudpersonen var en ung Elias Phil ?, som tillhörde en brottslingsfamilj. Så hade hans farfader suttit i fängelse tillsammans med 7 af sina söner.. Jag tror icke att en brottsling uppfostrar sina söner till brottslingar.

En man i Frankrike (Rotschild) var gift men hade inga barn. En gång när han och hans fru voro på resa stod på järnvägsstationen en liten flicka ensam. Genom sötsaker lockade frun henne till sig, och hon vardt förtjust i flickan och sade till sin man, att en sådan skulle hon vilja hafva. Då gjorde mannen sig förvissad om barnet, och då han fick veta att det hade fosterföräldrar tog han det till sig. Flickan fick nu en fin uppfostran och vardt en fin dam. En gång var hon på en bal, och där var någon som lagt ifrån sig ett mycket dyrbart armband i fönstret. Flickans begär till armbandet vardt så stort, att hon tog det, och stoppade det

i sin ficka. Detta vardt emellertid upptäckt och hon åtalades för stöld. Då kom det i dagen att hennes far satt i fängelset som brottsling.

Äfven sådana saker som spelpassion kan gå i arf.

En kvinna, som dog i lungsot tillbringade hela nätterna med att spela. Äfven hennes son blef likadan och dottern likaså.

Jag tror det är nog med de fall jag visat.

Jag betonar ännu en gång att ogifta mödrar böra äga ett modernt skydd och att lagen mot fosterfördrifning, om den skall finnas, måste vara mild.

Jag betönar det är riktigt att ha användning af försiktigheter, hvori den kvinna som icke har bröd gör bättre att söka skydda sig än sätta sig i nöd. Den viktigaste af alla frågor är försiktighetsmått, försiktighetsmått, försiktighetsmått.

För öfrigt huru mycket väsen göres det icke för all omvårdnad om modern i det fina hemmet. Det fästas, glädjen står högt i tak och det jublas, men den minst sagt viktigaste afvelstunden är grisig. Att afla barn är omänskligt, när man tänker på hvart och ett hem, där hustrun och mannen ofta gräla med hvarandra, ja, ofta så att det till och med växer upp hat till hvarandra, och så en kväll sänjas de en smula och göra omfamning. Tror icke någon att detta skall inverka? Jag är öfvertygad att detta inverkar oerhördt. För öfrigt har jag icke rätt att låta slumpen afgöra denna sak. Afvelstunden må vara yrselstund eller annat, men det skall vara en gemensam längtan och hopp på framtiden.

Nu kommer jag till dessa medel om hvilka vi skulle tala.

Emot dessa medel hafva emellertid gjorts en massa invändningar. Man säger först och främst att det strider emot Guds ord. Vidare säger man att det är osedligt, onaturligt och skamligt och skadligt. Beträffande skadan får man tillskrifva sig själf. Den enda som på föregående sammanträdet mot dessa medel yttrade sig framhöll, att det kunde vara orsaken till lifmoderkräfta. Hæri tror jag inte alls behöfver

ligga någon oro.

De som säga att det strider mot Guds ord, bry vi oss inte om, vi äro ju förståndiga människor.

De som tala om att det strider mot naturens ordning de hafva glömt, att vi försökt göra oss till naturens herrar.

Så finnes sådana, som påstå, att det är mord att begå fosterfördrifning. Detta är ju det enfaldigaste som kan tänkas. Det är ju fråga om ingenting som finnes. På sin höjd är det ett ägg som icke blir befruktadt, men som vetenskapsmännen tala om millioner ägg som icke blifva befruktade, så behöfva vi ju icke tala därom.

Jag vet många personer som gräna sig öfver att de skola få ett barn. De hafva använt alla försiktighetsmått de kunnat, men dessa hafva icke kunnat hjälpa dem. De hafva talat vid sina gäda vänner, men de hafva icke förstått, att det är mycket mera inveckladt. Det gäller alltså att få tag i något medel som är säkert. En gammal borgarfru säger att det är bäst att passa tiderna, Men nu är det så med detta, att det är något obestämdt, och här är fråga om något bestämdt. Det är väl omänskligt att rätta sig efter almanackan Ett gammalt känt medel är att ej stanna kvar i omfamningen utan slita sig lös.

Jag kan ej förstå alla invändningar, och jag säger att jag är öfvertygad om att bland öfverklassen användas medel.

Professor Forell? fasthåller vid och föreskrifver kondom. Men kondom gäller mannen som bestämmer. Men det är kvinnan som skall veta finna medel, ty genom att hon är den bestämmande blir hon mannen mera öfverlägsen, och det är väl det mera riktiga. Och det finnes medel.

Det finnes kulor, som föras in i slidan. Under tiden de smälta skall kvinnan vara sängliggande. De smälta ungefär på en timma.

Använda en fin mjuk i svagt antiseptiskt medel doppad svamp, som sättes fast framför lifmodersmunnen. Det är gräslig fara om den placeras oriktigt. Alltså är bäst kvinnan lär sig af någon kunnig att placera svampen. Att vända sig

till en läkare är nödvändigt och alldeles säkert af stor vikt.

Det finnes Mensigna (?) ringarna. Kvinnan skall äfven då vända sig till läkare för att få veta hvilken storlek. Vidare skall läkaren lära att placera dem. Jag säger man skall vända sig till läkare. Nu ha barnmorskorna protesterat mot att de icke tänka lära kvinnorna det där, men jag tänker komma pängarna med, komma nog de också. Det finnes dock läkare ännu. Doktor Nyström gör det ännu, och det är alldeles nödvändigt vända sig till läkare.

Här invände en arbetare att han visste två fall då icke dessa Mensignaringar varit till nytta. När jag då frågade om han varit till läkare, sade han att det var 3 år sedan.

Tänk er mina damer om en hustru har en fyllbult till man. Tänk Er, denna fyllbult tvingar henne göra omfamning, och hon måste gå in på hans fordran. Kan man då icke hjälpa henne få bort fyllbulten. Kan man icke hjälpa henne så att det är hon som bestämmer om hon skall få barn eller inte.

Doktor Mensigna har haft glädjen mottaga många bref hvaremån tackar honom för denna hans uppfinning. Mängden af dessa bref är från hustrur som fått detta medel från honom själf. En hustru skrifver: "Då jag i min fjärde barnsäng trodde mig nära gå under och sålunda snart öfvergifva mina barn till främmande person, fattade jag det beslutet att aldrig mer närma mig min man eller låta honom komma mig nära. Jag skildrade för honom min tanke och försökte med hot få honom till samma mening. Men glädjen var slut. Vår sängkammare jag förut beträdd glad och lätt förekom mig som något svårt och mina krafter voro förlorade. Till sist förlorade jag all besinning. Jag beslutade gifva mig helt till min man. Blott Ert varma deltagande håller mig uppe. Då ni lämnade mig hjälpen var före påsk. Jag har nu upplefvat andra påskfästen sedan dess, och jag tycker jag är den lyckligaste människa under solen. Jag söker glömma den tunga tiden jag genomgått. Med mig är nu ingen fruktan för att se in i de små barnaögonen, hvilka ej kunnat undgått att sett det förflutna, eller i min kära, kära mans ögon. Aldrig trodde

jag förut det skulle skänkas mig en enda sådan lycklig timme".

Om denna metod blir populär, och den har kommit rätt mycket in bland öfverklassen, och blir känd bland alla, skulle vi hunnit och vunnit mycket. Det måste blifva bekant. Jag tror och är viss om, att det är nödvändigt, att försiktighetsmått användas.

Hvad har så de heliga att komma med. När dessa medeltalas till öfverklassen höjas det icke några skri, men när det talas till arbetaren så skria de.

Om så det är för fosterlandets skull, kan jag icke förstå hvarför icke käringarna och nuckorna i byx och stubb föda barn jämt, och sedan kunna de ju skicka ut dem och kriga mot Ryssland, men de törs nog inte skicka dit dem. Åtminstone törs inte kung Gustaf, ty han vet nog han skulle få smörj. Är det inte oförskämdt att de fattiga skola föda barn, som skola skjutas ihjäl. Jag skulle inte tala så illa om dessa sedlighetsnuckor om de inte ropade på polis. Att de skriva en massa bref och förmaningar till mig, som för det första äro så fulla med bibelspråk, att jag kan inte förstå att det finns så många bibelspråk, och hur de gifva mig lagar för Er och huru de redan se mig ligga därnere och törsta i evighet, det bryr jag mig inte om. Jag bryr mig inte om allt detta. Men att de ropa på polis, det är det som är så djäfvulskt. De skola vara fina och kunniga, men arbetarklassen skall ingenting veta. - Nu är det för sent. Ropa Ni, ropa. Kvinnan har vaknat! Vi bry oss inte om deras att allt är så dåligt och finns icke bland någon af dem.

Professor Santesson visar sig vara ett nöt, så jag har inte sett maken. Hvarenda bit visar att det inte är någon karl, utan alltsammans är kärringprat.

Han säger att det är skillnad på förhållanden som äro långvariga eller inte. Liksom det vore någon skillnad. Hvilken är då skillnaden? När det är fråga om barn är det väl ingen skillnad. Inte kan väl barnet hjälpa om deras pappa och mamma lefvat tillsammans i 10 år eller inte. Hur kan

en människa vara så dum?

Fru Billström kom upp och talade om hvita slafhandeln och undrade hvad den skulle vara för, och likaså är det med oäkta barn. Hvarför skola de finnas till?

Så säger han att om det bara kommer två barn, så bli de bortskända. Det kan ingen pappa och mamma vara lyckligare, än att få ägna sig åt två barn, än om det är 10 eller 11 där modern är uteslutande upptagen med arbete.

Alla hans invändningar äro det största kärringprat jag hört.

Jag fick höra talas om att i Tyskland ? (Ryssland) där man icke känner till sådana här medel folkmängden stiger. Däremot är raka motsatsen i Frankrike, och där talas om att folkmängden minskas. Då ta vi och vända oss till Frankrike och se hur det ser ut där. I Frankrike har arbetaren väl icke så bra som vore att hoppas, men han har jämförelsevis bra och t.o.m. efterlämna ofta en liten sparad slant. När det nu i Frankrike är på det viset skola vi se efter huru det är i Ryssland. Där vet vi huru stort eländet är och huru massor få dö af hunger. Där står nu professorn och säger, att vi skola föda barn och låta dem dö af hunger. I Ryssland födas mycket barn, och ryska regeringen vill att vi skola föda barn, som skola slås ihjäl af ryssarna. Jag tror icke någon officer, om icke möjligt en läsarofficer vill tillstyrka ryska regeringen. Således göra vi ryska regeringen en tjänst ifall vi föda barn och det är väl icke vår regerings mening, om det är något bevändt med regeringen. Huru nedrigt är det inte att komma till arbetareklassen och säga ni skola föda barn för krigets skull. Och det är en läkare. Jag trodde, när han sade att det skadade, att det var en sjukdom på kvinnans kropp, men det var för kriget. Nu komma vi aldrig att hålla på kriget, och om professor Santesson sätter sig och ropar aldrig så mycket: "Ni skola föda barn för fosterlandet", så gå vi inte med ändå. Så säger han till sist en invändning om att om folk får veta preventi-

va åtgärder komma de att öfverdrivas. Att det kan öfverdrivas är sant, men vi skola väl försöka uppfostra alla så, att hvar och en förstår att öfverdriften skadar min kropp, och inte går väl någon sund människa och förstör sin kropp medvetet.

Nej, professor Santesson är den mest opraktiska människa i dagliga lifvet. Där sitter han på sin kammare och förstår inte ett enda dugg.

Jag tror inte vi behöfva vara rädda för öfverdriften, som professor Santesson säger, utan det är okunnigheten och tystlåtenheten som drager till öfverdrift.

Om ni nu icke vill gifva mig rätt i att det finnes kärlek utan barn så måste ni väl ovillkorligen medgifva att det är bättre än barn utan kärlek.

Det är väl icke meningen att vi skola föda barn till världen för att fosterlandet skall få krig och nöd, utan föda det lilla antal vi kunna för att få ett människosläkte och försöka få rättare och bättre lagar för alla människor.

Jag säger: Vi äro för goda att sättas som drifhjul i världen.

Vid diskussionen utsågs fröken Johansson till ordförande.

Fröken Welin: Befolkningen på Öland hade ett uttryck, som jag med undran hörde som barn. Det lyder så: "det finnes människor som förvänder synen på folket". Det ligger något mystiskt i detta uttrycket. Något som skrämmer och lockar. Vi barn, som hörde det, förstodo icke meningen därmed, men vi uppfattade det som något hemskt. Jag vill tillämpa detta folkets uttryck på herr Bergegren. Han förvänder synen på folk. Det är med honom som med uttrycket, något som är hemskt, något som ej är riktigt. Han förvänder synen på folket, så tillvida, att de icke kunna skilja på hvad som är dolt bakom personliga lasten, men försöker rycka synen till för att ni skola tro att han vill hålla på kvinnan. Är icke detta hemskt och orätt? Detta är något ni ej förstätt